

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br.2004 / 12

O STANDARDIZACIJI

Skupština Kosova,

Na osnovu članova 5.1.(d), 9.1.1, 9.3.3, 11.2 Uredbe UNMIK-a br. 2001/19 od 15. maja 2001. godine o Ustavnom Okviru za Privremenu Samoupravu na Kosovu

Usvaja:

ZAKON O STANDARDIZACIJI

POGLAVLJE I
Opšte Odredbe

Član 1

Ovaj Zakon utvrđuje pravila i postupke za izradu, utvrđivanje, usvajanje i primenu standarda na Kosovu; određivanje njihovog statusa; davanje sertifikata za proizvode, postupke, usluge, sisteme kvaliteta i za osoblje, zaštite i primene standarda na Kosovu, u skladu sa međunarodnim standardima radi obezbeđivanja određenog nivoa kvaliteta, osim ukoliko Zakon propisuje drugačije.

Član 2

Izrazi upotrebljeni u ovom Zakonu imaju sledeće značenje:

Standardizacija – delatnost utvrđivanja standarda uz podršku i učešće zainteresovanih strana kojima su namenjeni;

Standard - tehnička specifikacija koju je usvojila Kosovska agencija za standardizaciju, za višekratnu upotrebu, čija primena nije obavezna a služi kao isprava o postignutom nivou kvaliteta;

Sertifikacija - postupak izdavanja isprave o usaglašenosti i bezbednosti (potvrde o ispunjavanju uslova za proizvod, postupak ili uslugu), koji nepristrasno sprovodi treće lice u utvrđivanju usaglašenosti i bezbednosti proizvoda, postupka, usluga i sistema

kvaliteta prema zahtevima standarda, tehničkim specifikacijama, tehničkim uslovima i drugim zahtevima ili važećim zakonskim i podzakonskim propisima;

Zahtev - odredba kojom su definisani kriterijumi koji treba da budu ispunjeni;

Proizvod - svaki industrijski ili poljoprivredni proizvod uključujući i riblje proizvode namenjene tržištu;

Deklaracija Proizvodnje Proizvoda - isprava koja sadrži podatke koji identifikuju proizvod, proizvođača i osnovne karakteristike proizvoda;

Proizvođač - onaj koji je napravio ili na drugi način nabavio proizvod ili onaj koji je na proizvod upisao svoje ime i znak koji ga identifikuju kao proizvođača;

Usaglašenost - znači da se proizvod, postupak ili usluga pridržavaju specifičnih zahteva;

Ocenjivanje Usaglašenosti - sve neposredne ili posredne aktivnosti koje utvrđuju da li su ispunjeni tehnički zahtevi bliže utvrđeni u odnosnoj dokumentaciji.

Znak Usaglašenosti - jedinstveni znak stavljen na proizvod ili ambalažu koji dokazuje da proizvod ispunjava kriterijume utvrđene standardima ili tehničkim specifikacijama na koje se odnosi;

Deklaracija Usaglašenosti – isprava kojom proizvođač pod ličnom odgovornošću izjavljuje da su proizvod, postupak ili usluga koje nudi u skladu sa tehničkom specifikacijom;

Tehnička Pravila - podzakonski propisi tehničkog karaktera koji utvrđuju karakteristike proizvoda, postupaka i njihove proizvodnje, a sadrže i administrativne mere za primenu u slučaju kršenja. Tehnička pravila mogu da obuhvataju terminologiju, simbole, ambalažu, označavanje ili zahteve za stavljanje oznaka kad se odnose na proizvod, postupak ili metod proizvodnje;

Tehnička Specifikacija - specifikacija navedena u ispravi koja daje tražene karakteristike proizvoda, kao što su: nivo kvaliteta, glavna i sporedna svojstva, bezbednost, razmer, ispitivanja, metode analiziranja, pakovanje, označavanje, postupke za ocenjivanje usaglašenosti i drugo;

Projekat Standarda - isprava koja sadrži tekst tehničkih specifikacija za određeni subjekat, koji može da bude usvojen u skladu sa postupkom koji važi za domaće standarde a nakon izrade biva prosleđen na razmatranje i komentare;

Sistem Kvaliteta - čitava organizaciona struktura, postupci, procedure i izvori potrebni jednom subjektu za postizanje traženog kvaliteta. Sistem kvaliteta zasnovan je na nizu međunarodnih standarda Međunarodne organizacije za standarde (ISO) i Evropskih normi (EN);

Treća Strana - ovlašćeno telo za ocenjivanje usaglašenosti proizvoda, postupaka ili usluga, s jedne strane, kao i proizvođača i distributera, s druge;

Kosovska Agencija Za Standardizaciju (KAS) - nezavisna izvršna agencija pri Ministarstvu trgovine i industrije.

POGLAVLJE II Standardi

Član 3

3.1. Standardi mogu da budu domaći i međunarodni.

3.2. Osnova za izradu standarda su međunarodni, regionalni i standardi razvijenih zemalja, kao i dostignuća u nauci i praksi.

Član 4

4.1. Standardi imaju istu vrednost za sva fizička i pravna lica koja obavljaju privrednu delatnost na Kosovu. Standardi ili njihovi pojedini delovi služe kao referentna osnova za izradu pravilnika ili drugih normativa, zakona i podzakonskih propisa i tehničkih pravila.

4.2. Eksperimentalni standard utvrđuje zahteve za kvalitet novih proizvoda, izgradnje i usluga. Razvoj tehnologije daje mogućnosti za reviziju i ažuriranje standarda. Eksperimentalni standard ne može da bude referentna osnova za izradu novih tehničkih pravila.

4.3. KAS daje prednost formulaciji, adaptaciji i usvajanju standarda koji će da posluži kao referentna osnova za izradu nekog tehničkog pravila potrebnog za razvoj kosovske privrede.

4.4. Međunarodni, evropski i standardi drugih zemalja biće adaptirani i usvojeni kao kosovski standardi, pod uslovom da služe interesima Kosova, primeni novih tehnologija i otklanjanju tehničkih prepreka za slobodnu razmenu robe sa drugim zemljama.

Član 5

5.1. Prema potrebi, standardi i njihovi delovi biće korišćeni kao osnov za izradu pravila ili drugih normativa, zakona i podzakonskih propisa i tehničkih pravila.

5.2. Inicijativu za izradu nacrtu standarda pokreću fizička i pravna lica ili KAS, koja je odgovorna za konačno usvajanje standarda.

5.3. Predstavnici ministarstava i drugih ključnih javnih institucija saradivaće sa Agencijom na izradi, razmatranju, prilagođavanju i usvajanju međunarodnih, evropskih ili standarda neke druge zemlje iz odnosnih oblasti.

5.4. Zainteresovana ministarstva saradivaće sa Agencijom sa ciljem da fizička i pravna lica primenjuju te standarde u svojim delatnostima.

Član 6

- 6.1. Standardi i isprave o poreklu koje izdaje KAS moraju da imaju svoj znak raspoznavanja.
- 6.2. Standarde i isprave o poreklu izdaje KAS prema svojim pravilama.
- 6.3. KAS ima isključivo pravo objavljivanja i prodaje standarda. KAS može ovo pravo da prenese ugovorom na neki drugi subjekat, javni ili privatni.
- 6.4. Fizička i pravna lica obavezna su da od KAS kupe standarde koji su korišćeni kao referentna osnova za zakone i podzakonske propise.

POGLAVLJE III Tehnička Pravila

Član 7

- 7.1. Tehnička pravila zasnivaju se na standardima koji sadrže osnovne zahteve za proizvode, postupke i usluge koji se odnose na čuvanje života, zdravlja i okoline.
- 7.2. Ministarstva i druge centralne javne institucije dužni su da izrade, usvoje i prate primenu tehničkih pravila u svim oblastima delatnosti koje pokrivaju.

Član 8

Tehnički propisi imaju za cilj:

- a. zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštitu životne sredine i drugih prirodnih vrednosti, kao i zaštitu radne okoline čoveka,
- b. tehničku bezbednost objekta, postrojenja, uređaja, sredstava i bezbednost procesa rada,
- c. zaštitu korisnika proizvoda i usluga, odnosno zaštitu interesa učesnika u nekom određenom postupku.

Član 9

Tehnička pravila naročito sadrže:

- a. tehničke i druge zahteve za proizvod, postupak i uslugu,
- b. sistem ocenjivanja usaglašenosti sa pravilima i zahtevima,
- c. uslove za preduzeće ili drugo pravno lice ovlašćeno za ocenjivanje usaglašenosti,
- d. isprave (sertifikate) koje moraju da budu priložene uz proizvod,
- e. način obeležavanja, pakovanja, deklarisanja i slično,
- f. način obeležavanja proizvoda znakom usaglašenosti.

Član 10

10.1. Predloge za nova tehnička pravila mogu da podnesu nadležna ministarstva, kao i druga pravna i fizička lica, drugim centralnim institucijama.

10.2. Nadležno ministarstvo donosi program izrade novih, kao i izmene i dopune postojećih tehničkih pravila.

10.3. Osnovni materijal za tehnička pravila razmatra stručni organ sa ekspertima iz određenih oblasti ili drugo specijalizovano telo koje imenuje nadležno ministarstvo.

Član 11

11.1. Materijal za tehnička pravila biće razmatran na način koji zainteresovanim stranama omogućava da daju svoja mišljenja, primedbe i predloge.

11.2. Naslov i osnovni materijal za tehnička pravila, rok za dostavljanje primedbi, ime predlagača tehničkog pravila kao i podatak o načinu za nabavljanje osnovnog materijala biće objavljeni u službenom glasniku a prema potrebi i u drugim publikacijama.

11.3. Rok iz stava 2 ovoga člana ne sme da bude kraći od 60 dana od dana objavljivanja osnovnog materijala, osim ako to nalažu razlozi bezbednosti, zaštite zdravlja i životne sredine.

Član 12

12.1. Predlagač tehničkih pravila može za ocenjivanje usaglašenosti da ovlasti preduzeće ili drugo pravno lice koje ispunjava specifične uslove u skladu sa tehničkim pravilima.

- a. Treba da ima profesionalno osoblje;
- b. Treba da ima značajne tehničke kvalitete;
- c. Da ima sposobnost da radi nepristrasno;
- d. Da ima sposobnost da obezbedi poverljivost podataka;
- e. Treba da angažuje podugovarača za poslove koje ne može da obavi;
- f. Treba da je registrovan za datu aktivnost;
- g. Treba da bude akreditovan;
- h. Drugi uslovi koji obezbeđuju sprovođenje opisanih zadataka.

12.2. Predlagač tehničkih pravila donosi rešenje kojim ovlašćuje preduzeće ili drugo pravno lice da oceni usaglašenost proizvoda, postupaka i usluga sa tehničkim pravilima i da vrši periodičnu kontrolu ispunjavanja uslova.

POGLAVLJE IV Deklaracija i Ocenjivanje Usaglašenosti

Član 13

13.1. Svi drugi postupci, proizvodi i usluge koji se odnose na zaštitu života, zdravlja i okoline, koji moraju da se pridržavaju zakona i podzakonskih propisa ili odnosnih tehničkih pravila, podležu postupku obavezne sertifikacije i izdavanju zaštitnog znaka.

13.2. Zahtev za sertifikaciju treba da bude podnet nadležnom ministarstvu.

13.3. Za sve druge proizvode, postupke i usluge, postupak sertifikacije (izdavanja znaka usaglašenosti), neobavezan je i u skladu sa podzakonskim propisima.

13.4. Jedino akreditovana laboratorija obavlja stručno testiranje i kontrolu proizvoda koja se odnosi na zaštitu života, zdravlja i okoline.

Član 14

Izjavu o usaglašenosti nekog proizvoda, postupka ili usluge na svoju odgovornost daju proizvođač ili isporučilac putem isprave o sertifikaciji, u slučaju kad proizvod, postupak ili usluga nisu pokriveni tehničkim pravilima.

POGLAVLJE V Kosovska Agencija za Standardizaciju

Član 15

Upravljanje, organizovanje i kontrolu aktivnosti u vezi sa standardizacijom, akreditovanje, sertifikaciju i obezbeđivanje sistema kvaliteta na teritoriji Kosova vrši Kosovska agencija za standardizaciju.

Član 16

16.1. KAS je izvršna institucija sa sedištem u Prištini u okviru Ministarstva trgovine i industrije, kojom upravlja izvršni načelnik.

16.2. Osnivanje i sredstva za rad KAS biće obezbeđeni iz budžeta Ministarstva trgovine i industrije.

Član 17

KAS je nadležna za:

- a. organizovanje, praćenje postupaka izrade, usvajanja i primene standarda, sertifikaciju proizvoda, usluga, sistema kvaliteta i osoblja;
- b. organizovanje i praćenje postupka standardizacije, akreditovanja i sertifikacije prema standardima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju;
- c. usvajanje i adaptaciju međunarodnih, evropskih i standarda drugih zemalja kao domaćih, izuzev standarda iz oblasti telekomunikacije;
- d. reviziju postojećih domaćih standarda,
- e. akreditaciju laboratorija za ispitivanje kvaliteta, tela za sertifikaciju i inspekciju;
- f. zastupanje Kosova u međunarodnim, evropskim i regionalnim organizacijama za delatnosti iz člana 1. ovog Zakona, uzimajući u obzir međunarodne sporazume u kojima je naša zemlja učesnik;
- g. sklapanje sporazuma o saradnji sa istim organima drugih zemalja u vezi sa informisanjem, razmenom literature, iskustava i stručnom kvalifikacijom kadrova za delatnosti iz člana 1. ovog Zakona, u cilju omogućavanja trgovine i pitanja od obostranog interesa,
- h. sklapanje sporazuma sa istim organima drugih zemalja za obostrano priznavanje akreditovanih laboratorijskih izveštaja i analiza, trgovačkih znakova, oznaka i materijala u vezi sa usaglašenošću i bezbednošću,
- i. podsticanje proučavanja, izdavanja, naučnog istraživanja i saradnje u oblastima standarda i standardizacije. Podsticanje i koordinacija naučnih, tehničkih i kulturnih inicijativa, koje se odnose na standarde i standardizaciju,
- j. vođenje i rukovanje arhivom domaćih i inostranih standarda i, prema potrebi, davanje informacija domaćim i inostranim subjektima koji obavljaju privrednu delatnost na Kosovu;
- k. priprema zakona i podzakonskih propisa za delatnost koje obuhvata;
- l. predlaganje tarifa Ministarstvu finansija za usluge koje pruža trećim licima.

POGLAVLJE VI Kaznene Odredbe

Član 18

Za radnje iz člana 6. ovog Zakona, koje nisu krivična dela, biće izrečena novčana kazna od 100 € do 1.000 €.

Član 19

Pravo na izricanje kazni za kršenje odredbi člana 18 imaju ovlašćeni radnici KAS.

Član 20

Protiv administrativne kazne za kršenje odredbi člana 6. nezadovoljna strana ima pravo žalbe. Žalbu ulaže Ministarstvu trgovine i industrije u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

Član 21

Sve uplate koje dolaze usled primene odredbi ovog zakona idu u Konsolidovani Budzet Kosova.

POGLAVLJE VII Prelazne odredbe

Član 22

Kosovska agencija za standardizaciju, obavlja svoje kompetencije u saradnji sa UNMIK-om, po članu 17, tačka f,g,h.

POGLAVLJE VIII Završne Odredbe

Član 23

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju da važe svi drugi normativni akti koji uređuju pitanje standardizacije na Kosovu.

Član 24

Nadležna ministarstva doneće potrebne podzakonske propise za primenu ovog Zakona, u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 25

Ovaj Zakon stupa na snagu nakon što ga usvoji Skupština Kosova i proglašava SPGS.

**Zakon Br.2004 / 12
29 April 2004**

Predsednik Skupštine Kosova

---

akademik Nexhat Daci